

EUROPEISKA KOMMISSIONEN

Bryssel den XXX
[...] (2011) XXX utkast

KOMMISSIONENS BESLUT

av den XXX

om tillämpningen av artikel 106.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på statligt stöd i form av ersättning för allmännyttiga tjänster som beviljas vissa företag som fått i uppdrag att tillhandahålla tjänster av allmänt ekonomiskt intresse

KOMMISSIONENS BESLUT

av den XXX

om tillämpningen av artikel 106.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på statligt stöd i form av ersättning för allmännyttiga tjänster som beviljas vissa företag som fått i uppdrag att tillhandahålla tjänster av allmänt ekonomiskt intresse

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 106.3, och av följande skäl:

- (1) I artikel 14 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (nedan kallat *EUF-fördraget*) föreskrivs att Europeiska unionen, utan att det påverkar tillämpningen av artiklarna 93, 106 och 107 i EUF-fördraget, ska sörja för att tjänster av allmänt ekonomiskt intresse utförs på grundval av principer och villkor som gör det möjligt för dem att fullgöra sina uppgifter.
- (2) För att vissa tjänster av allmänt ekonomiskt intresse ska kunna utföras på grundval av principer och villkor som gör det möjligt för de berörda företagen att fullgöra sina uppgifter, kan det visa sig nödvändigt med finansiellt stöd från staten för att täcka vissa eller alla de särskilda kostnaderna för de allmännyttiga tjänsterna. I enlighet med artikel 345 i EUF-fördraget, som den tolkats av Europeiska unionens domstol och tribunal, saknar det betydelse om sådana tjänster av allmänt ekonomiskt intresse utförs av offentliga eller privata företag.
- (3) I artikel 106.2 i EUF-fördraget anges att företag som anförtrots att tillhandahålla tjänster av allmänt ekonomiskt intresse eller som har karaktären av fiskala monopol ska vara underkastade reglerna i fördraget, särskilt konkurrensreglerna. Artikel 106.2 i EUF-fördraget medger dock ett undantag från reglerna i fördraget, om en tillämpning av konkurrensreglerna rättsligt eller i praktiken skulle hindra utförandet av de anförtrodda uppgifterna. Detta undantag gäller endast om utvecklingen av handeln inte påverkas i en omfattning som strider mot unionens intresse.
- (4) I sin dom i mål C-280/00, *Altmark Trans GmbH och Regierungspräsidium Magdeburg mot Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH*¹ (Altmarkmålet), fann EG-domstolen att ersättning för allmännyttiga tjänster inte utgör statligt stöd i den mening som avses i artikel 107 i EUF-fördraget under förutsättning att fyra kumulativa kriterier är uppfyllda. För det första ska det företag som får stöd faktiskt ha ålagts skyldigheten att tillhandahålla allmännyttiga tjänster, och dessa skyldigheter ska vara klart definierade. För det andra ska de parametrar som används vid beräkning av ersättningen vara fastställda i förväg på ett objektivet och öppet sätt. För det tredje får ersättningen inte

---

¹ REG 2003, s. I-7747.

överstiga vad som krävs för att täcka alla eller en del av de kostnader som har uppkommit i samband med public service-skyldigheterna, med hänsyn tagen till de intäkter som därvid har erhållits och till en rimlig vinst. Slutligen konstaterade EG-domstolen att när det företag som ges ansvaret för att tillhandahålla de allmännyttiga tjänsterna i ett konkret fall inte har valts ut efter ett offentligt upphandlingsförfarande som gör det möjligt att välja den anbudsgivare som kan tillhandahålla dessa tjänster till den lägsta kostnaden för det allmänna, ska den ersättningsnivå som behövs fastställas på grundval av en undersökning av de kostnader som ett genomsnittligt och välskött företag som är lämpligt utrustat skulle ha åsamkats vid fullgörandet av skyldigheten att tillhandahålla de allmännyttiga tjänsterna.

- (5) Om medlemsstaterna inte respekterar dessa kriterier och om de allmänna villkoren för tillämpningen av artikel 107.1 i EUF-fördraget är uppfyllda, utgör ersättning för allmännyttiga tjänster statligt stöd som omfattas av artiklarna 93, 106, 107 och 108 i EUF-fördraget. Detta beslut gäller därför endast sådan ersättning för allmännyttiga tjänster som utgör statligt stöd.
- (6) Parallellt med detta beslut utfärdar kommissionen ett meddelande som ska klargöra tillämpningen av artikel 107 i EUF-fördraget på ersättning som beviljas för tjänster av allmänt ekonomiskt intresse, inklusive tillämpningen av de fyra Altmark-kriterierna som nämns ovan². Dessutom utfärdas en ny förordning om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i EUF-fördraget på stöd av mindre betydelse för tillhandahållande av tjänster av allmänt ekonomiskt intresse³ och nya rambestämmelser för statligt stöd i form av ersättning för allmännyttiga tjänster⁴. Den nya ramen anger hur kommissionen kommer att analysera ärenden som inte omfattas av det här beslutet och som därför måste anmälas till kommissionen.
- (7) Enligt artikel 106.3 i EUF-fördraget är det kommissionen som genom att anta direktiv och beslut ska fastställa betydelsen och räckvidden av undantaget enligt artikel 106.2 i EUF-fördraget och utforma regler som gör det möjligt att effektivt övervaka att kriterierna i artikel 106.2 i EUF-fördraget är uppfyllda. Ursprungligen specificerade kommissionen detta i beslut 2005/842/EG av den 28 november 2005, som ersätts av det här beslutet. I det här beslutet anges på vilka villkor statligt stöd för en tjänst av allmänt ekonomiskt intresse faller utanför kravet på förhandsanmälan i artikel 108.3 i EUF-fördraget och är förenligt med artikel 106.2 i EUF-fördraget.
- (8) Sådant stöd kan förklaras förenligt med den inre marknaden endast om den ges för att säkerställa tillhandahållandet av tjänster av allmänt ekonomiskt intresse enligt artikel 106.2 i EUF-fördraget. Det följer av rättspraxis att medlemsstaterna, då det inte finns några sektorspecifika EU-regler på området, har ett stort utrymme för egna bedömningar när det gäller vilken typ av tjänster som ska klassificeras som tjänster av allmänt ekonomiskt intresse. Det är således kommissionens uppgift att se till att inga uppenbara fel begås vid klassificeringen av tjänster som tjänster av allmänt ekonomiskt intresse⁵.

---

² [insert reference].

³ [insert reference].

⁴ [insert reference].

⁵ Se del 3.2 i meddelandet från kommissionen om tillämpningen av Europeiska unionens regler om statligt stöd på ersättning för tillhandahållande av tjänster av allmänt ekonomiskt intresse.

- (9) Under förutsättning att vissa villkor är uppfyllda påverkar små ersättningsbelopp som ges till företag som getts i uppdrag att tillhandahålla tjänster av allmänt ekonomiskt intresse inte utvecklingen av handel och konkurrens i en omfattning som strider mot unionens intresse. Därför bör individuell anmälan av statligt stöd inte krävas om den årliga ersättningen är mindre än 15 miljoner euro⁶, förutsatt att kraven i det här beslutet är uppfyllda.
- (10) Sjukhus och företag som ansvarar för vissa sociala tjänster och som har anförtrotts att tillhandahålla tjänster av allmänt ekonomiskt intresse har vissa särdrag som ska beaktas. Det bör framför allt beaktas att snedvridningen av konkurrensen inom dessa sektorer är relativt lindrig i det nuvarande skedet av den inre marknadens utveckling, även om den ersättning de får överstiger det generella tröskelvärdet för anmälan i det här beslutet. Under förutsättning att de berörda företagens verksamhet i allt väsentligt är begränsad till tillhandahållandet av hälso- och sjukvårdstjänster och sociala tjänster bör de också omfattas av det undantag från anmälningsskyldigheten som det här beslutet medger, även om den ersättning de får överstiger det generella tröskelvärdet för ersättning som fastställs i det här beslutet.
- (11) I vilken utsträckning en viss kompensationsåtgärd påverkar handel och konkurrens beror inte bara på årligt ersättningsbelopp och berörd sektor utan också på uppdragets varaktighet. Om det inte är motiverat att anförtro ett företag tillhandahållandet av allmännyttiga tjänster för en längre period på grund av behovet av en betydande investering, bör tillämpningen av det här beslutet därför begränsas till uppdrag som varar högst tio år.
- (12) För att artikel 106.2 i EUF-fördraget ska vara tillämplig ska medlemsstaten uttryckligen ha anförtrott företaget i fråga tillhandahållandet av en viss tjänst av allmänt ekonomiskt intresse. Enligt rättspraxis om tolkningen av artikel 106.2 i EUF-fördraget ska en handling genom vilken företag ges i uppdrag att tillhandahålla tjänster av allmänt ekonomiskt intresse åtminstone innehålla uppgifter om det exakta innehållet i skyldigheterna i samband med tillhandahållandet av allmännyttiga tjänster, skyldigheternas räckvidd och varaktighet samt namnet på de berörda företagen.
- (13) För att säkerställa att de kriterier som fastställs i artikel 106.2 i EUF-fördraget uppfylls, krävs det att man fastställer mer exakta villkor som ska vara uppfyllda när företag anförtros att tillhandahålla tjänster av allmänt ekonomiskt intresse. Ersättningsbeloppet kan beräknas på ett korrekt sätt och kontrolleras endast om företagets skyldigheter i samband med tillhandahållandet av allmännyttiga tjänster och statens eventuella skyldigheter tydligt klargörs i en formell handling från de behöriga myndigheterna i den berörda medlemsstaten. Instrumentets form kan variera från en medlemsstat till en annan, men den bör åtminstone innehålla uppgifter om de berörda företagen, exakt vad skyldigheterna att tillhandahålla allmännyttiga tjänster innehåller och hur länge de varar samt, i förekommande fall, vilket område som berörs av dessa skyldigheter, beviljande av eventuella exklusiva eller särskilda rättigheter samt parametrarna för att fastställa ersättningen samt undvika och återkräva eventuell överkompensation. För att säkerställa insyn i samband med tillämpningen av det här beslutet bör den officiella handlingen även innehålla en hänvisning till det.

---

⁶ Med tanke på marknadsutvecklingen framför allt i vissa branscher som är särskilt viktiga för den inre marknadens utveckling, t.ex. miljötjänster, anser kommissionen att taket för anmälan på 15 miljoner euro är lämpligare än det tidigare taket på 30 miljoner euro.

- (14) För att undvika oskälig snedvridning av konkurrensen får ersättningen inte överstiga vad som är nödvändigt för att täcka företagets kostnader för att tillhandahålla tjänsten, med hänsyn tagen till de intäkter som därvid har erhållits och till en rimlig vinst.
- (15) Ersättning utöver vad som är nödvändigt för att täcka det berörda företagets kostnader är inte nödvändig för att tillhandahålla tjänsten av allmänt ekonomiskt intresse och utgör därför oförenligt statligt stöd som bör betalas tillbaka till staten. Ersättning som ges för att tillhandahålla en tjänst av allmänt ekonomiskt intresse, men som det berörda företaget i praktiken använder för verksamhet på en annan marknad för andra ändamål än vad som fastställts i den officiella handlingen är inte nödvändig för att tillhandahålla tjänsten av allmänt ekonomiskt intresse och kan följaktligen också utgöra oförenligt statligt stöd som bör återbetalas.
- (16) För att undvika en oskälig snedvridning av konkurrensen måste också alla intäkter som influtit i samband med tjänsten av allmänt ekonomiskt intresse (dvs. alla intäkter som företaget som tillhandahåller tjänster av allmänt ekonomiskt intresse inte skulle ha fått om det inte anförtrotts att tillhandahålla den) beaktas vid beräkningen av ersättningen.
- (17) Den rimliga vinsten bör fastställas som en räntabilitet⁷ där hänsyn tas till graden av risk eller frånvaron av risk. Vinst som inte överstiger den tillämpliga swap-räntan⁸ plus 100 räntepunkter bör inte betraktas som oskälig. I detta sammanhang ses den relevanta swap-räntan som en lämplig avkastning på en riskfri investering. Premien på 100 räntepunkter tjänar bl.a. till att kompensera för likviditetsrisker som avser det faktum att ett företag som tillhandahåller tjänster av allmänt ekonomiskt intresse som investerar kapital i ett avtal om tjänster av allmänt ekonomiskt intresse ställer detta kapital till förfogande för hela den period som omfattas av beslutet om tilldelning och inte kommer att kunna sälja sin andel så snabbt och billigt som är fallet med en utbredd och i likviditetshänseende riskfri tillgång.
- (18) I fall där det företag som anförtrotts tjänsten inte har en betydande grad av kommersiell risk, t.ex. därför att dess kostnader för att tillhandahålla tjänsten kompenseras fullt ut, bör vinster som överstiger riktmärket för den tillämpliga swap-räntan plus 100 räntepunkter inte anses vara rimliga.
- (19) Om räntabiliteten inte kan användas kan medlemsstaterna förlita sig på andra vinstnivåindikatorer för att avgöra vilken den skäliga vinsten bör vara, t.ex. redovisningsåtgärder (såsom genomsnittlig avkastning på eget kapital⁹, avkastning på sysselsatt kapital, avkastning på tillgångar eller avkastning på försäljning).
- (20) För att fastställa vad som utgör en rimlig vinst kan medlemsstaterna införa incitamentskriterier som framför allt avser kvaliteten på den tjänst som tillhandahållits och produktivitetsökningar. Effektivitetsvinster får inte försämra kvaliteten på den

---

⁷ Kapitalavkastning definieras här som den internränta som företaget uppnår på sitt investerade kapital under projekttiden, dvs internräntan för betalningar relaterade till avtalet.

⁸ Swap-räntan motsvarigheten till interbankräntan (IBOR-räntan) men med längre löptid. Den används på finansmarknaden som riktmärke för att fastställa finansieringsgraden.

⁹ Under ett givet år definieras redovisningsåtgärden avkastning på eget kapital som resultat före finansnetto och skatt över eget kapital det året. Normalt sett skiljer den sig från år till år. Genomsnittet för den årliga avkastningen på eget kapital bör beräknas för hela den period uppdraget att tillhandahålla tjänsten varar. Detsamma gäller begreppen avkastning på sysselsatt kapital, avkastning på tillgångar och avkastning på försäljning i denna punkt.

tjänst som tillhandahålls. Medlemsstaterna kan t.ex. ange produktivetsmål i beslutet om tilldelning, vilket innebär att ersättningsnivån är beroende av i vilken utsträckning målen har nåtts. I beslutet om tilldelning kan det föreskrivas att om företaget inte uppfyller målen ska ersättningen reduceras på grundval av en beräkningsmetod som preciseras i beslutet om tilldelning, medan ersättningen kan ökas på grundval av en metod som anges i beslutet om tilldelning om företaget överskrider målen. Belöningar som hänger samman med produktivetsökningar ska fastställas på en sådan nivå att de möjliggör en jämn fördelning av vinsten av produktivetsökningarna mellan företaget och medlemsstaten och/eller användarna.

- (21) Artikel 93 i EUF-fördraget är *lex specialis* i förhållande till artikel 106.2 i EUF-fördraget. I artikel 93 finns bestämmelser om ersättning för allmännyttiga tjänster inom landtransportsektorn. Den artikeln har tolkats i förordning (EG) nr 1370/2007 av den 23 oktober 2007 om kollektivtrafik på järnväg och väg¹⁰, som innehåller bestämmelser om ersättning för allmän trafikplikt i allmän persontrafik. Medlemsstaterna avgör själva om den ska tillämpas på passagerartrafik på inre vattenvägar. I förordning (EG) nr 1370/2007 görs undantag för all ersättning inom landtransportsektorn som uppfyller anmälningsvillkoren i artikel 108.3 i EUF-fördraget. Enligt domen i målet *Altmark* kan ersättning inom landtransportsektorn som inte överensstämmer med bestämmelserna i artikel 93 i EUF-fördraget inte förklaras förenlig med fördraget på grundval av artikel 106.2 i EUF-fördraget, eller på grundval av någon annan bestämmelse i fördraget. Sådan ersättning omfattas således inte av det här beslutet.
- (22) Till skillnad från landtransporter omfattas sjö- och lufttransporter av artikel 106.2 i EUF-fördraget. Vissa regler tillämpliga på ersättning för allmännyttiga tjänster inom luft- och sjötransportsektorerna återfinns i förordning (EG) nr 1008/2008 av den 24 september 2008 om gemensamma regler för tillhandahållande av lufttrafik i gemenskapen¹¹ och i rådets förordning (EEG) nr 3577/92 av den 7 december 1992 om tillämpning av principen om frihet att tillhandahålla tjänster på sjötransportområdet inom medlemsstaterna (*cabotage*)¹². Till skillnad från förordning (EG) nr 1370/2007 innehåller dock dessa förordningar inga bestämmelser om att eventuellt statligt stöd ska vara förenligt med den inre marknaden, och de föreskriver inte heller något undantag från anmälningsplikten i artikel 108.2 i EUF-fördraget. Det här beslutet bör därför tillämpas på ersättning för allmännyttiga tjänster inom luft- och sjötransportsektorerna under förutsättning att sådan ersättning, förutom att uppfylla de villkor som anges i detta beslut, även överensstämmer med de sektorspecifika bestämmelserna i förordning (EG) nr 1008/2008 och förordning (EEG) nr 3577/92 i tillämpliga fall.

---

¹⁰ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1370/2007 av den 23 oktober 2007 om kollektivtrafik på järnväg och väg och om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 1191/69 och (EEG) nr 1107/70 (EUT L 315, 3.12.2007, s. 1).

¹¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1008/2008 av den 24 september 2008 om gemensamma regler för tillhandahållande av lufttrafik i gemenskapen (omarbetning) (EUT L 293, 31.10.2008, s. 3). Denna förordning upphäver och ersätter tre förordningar från det "tredje åtgärds paketet för luftfart": Förordning nr 2407/92 om utfärdande av tillstånd för lufttrafikföretag, förordning nr 2408/92 om EG-lufttrafikföretags tillträde till flyglinjer inom gemenskapen och förordning nr 2409/92 om biljettpriser och tariffer för lufttrafik.

¹² EGT L 364, 12.12.1992, s. 7.

- (23) Tröskelvärdena för ersättning för allmännyttiga tjänster inom luft- och sjötransportsektorerna bör normalt sett vara desamma som de allmänna tröskelvärdena. När det gäller ersättning för luft- eller sjöförbindelser till öar och för flygplatser och hamnar som utgör tjänster av allmänt ekonomiskt intresse i den mening som avses i artikel 106.2 i EUF-fördraget, bör det emellertid också finnas alternativa tröskelvärden som bygger på det genomsnittliga antalet passagerare per år, eftersom sådana tröskelvärden bättre återspeglar den ekonomiska verkligheten för verksamheten i fråga.
- (24) Undantag från kravet på förhandsanmälan för vissa tjänster av allmänt ekonomiskt intresse innebär inte att en medlemsstat inte kan anmäla ett visst stödprojekt. I händelse av en sådan anmälan bedömer kommissionen om villkoren i det här beslutet är uppfyllda. Om så inte är fallet kommer anmälan att bedömas i enlighet med de principer som ingår i rambestämmelserna för statligt stöd i form av ersättning för allmännyttiga tjänster¹³.
- (25) Detta beslut gäller utan att det påverkar tillämpningen av direktiv 2006/111/EG om insyn i de finansiella förbindelserna mellan medlemsstater och offentliga företag samt i vissa företags ekonomiska verksamhet¹⁴.
- (26) Detta beslut gäller utan att det påverkar tillämpningen av Europeiska unionens bestämmelser på konkurrensområdet, särskilt artiklarna 101 och 102 i EUF-fördraget.
- (27) Detta beslut gäller utan att det påverkar tillämpningen av kraven i EU-lagstiftning på området offentlig upphandling och bestämmelser i sektorspecifik EU-lagstiftning.
- (28) Övergångsbestämmelser bör fastställas för individuellt stöd som beviljats före ikraftträdandet av detta beslut. Stöd som beviljades i enlighet med beslut 2005/842/EG före ikraftträdandet av detta beslut bör fortsätta att vara förenligt med den inre marknaden och undantaget från anmälningsskyldigheten för en ytterligare period av ett år. Stöd som inte beviljats i enlighet med beslut 2005/842/EG, men uppfyller de innehållsmässiga kraven i detta beslut, bör vara förenligt med den inre marknaden och undantaget från anmälningsskyldigheten.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1 – Tillämpningsområde

1. Detta beslut är tillämpligt på statligt stöd i form av ersättning för allmännyttiga tjänster som ges till företag i samband med tjänster av allmänt ekonomiskt intresse enligt artikel 106.2 i EUF-fördraget, som faller inom någon av följande kategorier:

a) Ersättning för tillhandahållande av tjänster av allmänt ekonomiskt intresse för ett årligt belopp på mindre än 15 miljoner euro. Om ersättningsbeloppet varierar under den period då de anförtrodda tjänsterna utförs kan tröskelvärdet beräknas på grundval av genomsnittet av de olika årliga ersättningsbeloppen.

---

¹³ [Reference to be added]

¹⁴ EUT L 318, 17.11.2006, s. 17.

Ersättning för tjänster av allmänt ekonomiskt intresse som tillhandahålls av sjukhus som tillhandahåller medicinsk vård samt, i förekommande fall, larmtjänster. Utövandet av bisysslor som har ett direkt samband med huvudverksamheten, framför allt på forskningsområdet, hindrar dock inte tillämpningen av denna punkt.

c) Ersättning för tillhandahållande av tjänster av allmänt ekonomiskt intresse som uppfyller grundläggande sociala behov när det gäller hälso- och sjukvård, barnomsorg, tillträde till arbetsmarknaden, socialt subventionerade bostäder och vård och social integrering av utsatta grupper. Denna punkt är endast tillämplig om ersättning beviljas företag vars verksamhet är begränsad till en eller flera av de tjänster som avses i denna punkt eller i punkt b. Utövandet av bisysslor som har ett direkt samband med huvudverksamheten hindrar dock inte tillämpningen av denna punkt.

d) Ersättning för tillhandahållande av tjänster av allmänt ekonomiskt intresse när det gäller luft- eller sjöförbindelser till öar där det genomsnittliga antalet passagerare per år under de två räkenskapsår som föregick det år då tjänsten av allmänt ekonomiskt intresse tilldelades inte översteg 300 000.

e) Ersättning för tillhandahållande av tjänster av allmänt ekonomiskt intresse när det gäller flygplatser och hamnar där det genomsnittliga antalet passagerare per år under de två räkenskapsår som föregick det år då tjänsten av allmänt ekonomiskt intresse tilldelades inte översteg 200 000 i fråga om flygplatser och 300 000 i fråga om hamnar.

2. Detta beslut gäller endast om perioden för tillhandahållande av tjänsten av allmänt ekonomiskt intresse begränsas till högst 10 år. Beslut om tilldelning som sträcker sig över längre perioder omfattas endast av detta beslut om tjänsteleverantören behöver göra en betydande investering som måste skrivas av över hela den period som tjänsten tillhandahålls i enlighet med allmänt vedertagna redovisningsprinciper. Om villkoren för att detta beslut ska gälla inte längre uppfylls medan den anförtrodda tjänsten ännu utförs, måste åtgärden anmälas i enlighet med artikel 108.3 i EUF-fördraget.

3. Inom luft- och sjötransportsektorerna är detta beslut endast tillämpligt på statligt stöd i form av ersättning för allmännyttiga tjänster som ges till företag i samband med tjänster av allmänt ekonomiskt intresse enligt artikel 106.2 i EUF-fördraget, om stödet i tillämpliga fall är förenligt med förordning (EG) nr 1008/2008 och förordning (EG) nr 3577/92.

4. Detta beslut ska inte tillämpas på statligt stöd i form av ersättning för offentliga tjänster som ges till företag inom området transporter på järnväg, väg och inre vattenvägar.

Artikel 2 – Förenlighet och befrielse från anmälan

Statligt stöd i form av ersättning för allmännyttiga tjänster som uppfyller de villkor som fastställs i detta beslut ska vara förenligt med den inre marknaden och undantas från det krav på förhandsanmälan som föreskrivs i artikel 108.3 i EUF-fördraget, utan att det påverkar tillämpningen av bestämmelserna i sektorspecifik EU-lagstiftning om skyldigheterna i samband med tillhandahållandet av allmännyttiga tjänster.

Artikel 3 – Tilldelning

För att detta beslut ska vara tillämpligt ska ansvaret för att tillhandahålla tjänster av allmänt ekonomiskt intresse anförtros det eller de berörda företagen genom en eller flera officiella handlingar, som varje medlemsstat själv får fastställa formen för. I denna handling eller dessa handlingar ska framför allt följande anges:

- a) Innebörden av skyldigheterna i samband med tillhandahållandet av allmännyttiga tjänster och skyldigheternas varaktighet.
- b) Företaget och, i förekommande fall, det berörda territoriet,
- c) Innebörden av exklusiva eller särskilda rättigheter som beviljats företaget av den beviljande myndigheten.
- d) Metoderna för att beräkna, kontrollera och se över ersättningen.
- e) Åtgärderna för att undvika och återkräva eventuell överkompensation.
- f) En hänvisning till detta beslut.

Artikel 4 – Ersättning

1. Ersättningen får inte vara större än vad som är nödvändigt för att täcka de kostnader som har uppkommit i samband med skyldigheterna att tillhandahålla allmännyttiga tjänster, med hänsyn tagen till de intäkter som därvid har erhållits och till en rimlig vinst.

2. De kostnader som ska beaktas är alla kostnader för tillhandahållandet av tjänsten av allmänt ekonomiskt intresse. Kostnaderna ska beräknas på grundval av allmänt erkända redovisningsprinciper enligt följande:

- a) Om det berörda företags verksamhet begränsar sig till tjänsten av allmänt ekonomiskt intresse kan alla företags kostnader beaktas.
- b) Om företaget också bedriver verksamhet som faller utanför tjänsten av allmänt ekonomiskt intresse, ska endast de kostnader som har ett samband med den tjänsten beaktas.
- c) I kostnaderna för tjänsten av allmänt ekonomiskt intresse kan alla direkta kostnader för tillhandahållandet av tjänsten av allmänt ekonomiskt intresse ingå samt ett proportionellt bidrag till fasta kostnader som är gemensamma för tjänsten av allmänt ekonomiskt intresse och annan verksamhet.
- d) Kostnader för investeringar, framför allt i infrastruktur, kan beaktas om de är nödvändiga för att tillhandahålla tjänsten av allmänt ekonomiskt intresse.

3. De intäkter som ska beaktas ska åtminstone omfatta alla intäkter som influtit i samband med tjänsten av allmänt ekonomiskt intresse, oberoende av om de klassificeras som statligt stöd i den mening som avses i artikel 107 i EUF-fördraget. Den berörda medlemsstaten kan också besluta att den vinst som härrör från annan verksamhet vid sidan om den berörda tjänsten av allmänt ekonomiskt intresse helt eller delvis ska anslås till finansieringen av tjänsten av allmänt ekonomiskt intresse.

4. I detta beslut ska med skälig vinstmarginal avses den räntabilitet som skulle krävas av ett typiskt företag som överväger om det ska tillhandahålla tjänsten av allmänt ekonomiskt intresse under hela den period beslutet om tilldelning gäller, med hänsyn tagen till graden av risk. Graden av risk beror på den berörda sektorn, typen av tjänst och ersättningens art.

5. För att fastställa vad som utgör en rimlig vinst kan medlemsstaterna införa incitamentskriterier som framför allt avser kvaliteten på den tjänst som tillhandahållits och produktivitetsökningar. Effektivitetsvinster får inte försämra kvaliteten på den tjänst som tillhandahålls. Belöningar som hänger samman med produktivitetsökningar ska fastställas på en sådan nivå att de möjliggör en jämn fördelning av vinsten av produktivitetsökningarna mellan företaget och medlemsstaten och/eller användarna.

6. Vid tillämpningen av detta beslut ska en räntabilitet som inte överstiger den tillämpliga swap-räntan plus en premie på 100 räntepunkter i alla händelser anses vara rimlig. Den tillämpliga swap-räntan är den swap-ränta vars löptid och valutasammansättning motsvarar varaktigheten och valutan i beslutet om tilldelning. Om tillhandahållandet av tjänsten av allmänt ekonomiskt intresse inte är förknippat med en betydande kommersiell eller avtalsrelaterad risk, t.ex. därför att nettokostnaderna i allt väsentligt kompenseras fullt ut i efterhand, får den rimliga vinsten inte överskrida den tillämpliga swap-räntan plus ett riskpremietillägg på 100 räntepunkter.

7. Om räntabiliteten inte kan användas kan medlemsstaterna förlita sig på andra vinstnivåindikatorer än räntabilitet för att avgöra vilken den skäliga vinsten bör vara, t.ex. redovisningsmässiga vinståtgärder (såsom genomsnittlig avkastning på eget kapital¹⁵, avkastning på sysselsatt kapital, avkastning på tillgångar eller avkastning på försäljning). Vilken indikator som än väljs ska medlemsstaten på kommissionens begäran kunna lägga fram bevis för att vinsten inte är större än vad som skulle krävas av ett typiskt företag som överväger om det ska tillhandahålla tjänsten i fråga, t.ex. genom att hänvisa till avkastning som uppnåtts genom liknande typer av kontrakt som tilldelats på konkurrensmässiga villkor.

8.. Om ett företag bedriver verksamhet både i form av tjänster av allmänt ekonomiskt intresse och i form av annan verksamhet, ska det klart framgå av den interna redovisningen vilka kostnader och intäkter som hänger samman med tjänsten av allmänt ekonomiskt intresse och vilka kostnader och intäkter som avser andra tjänster samt vilka parametrar som används vid fördelningen av kostnaderna och intäkterna. Kostnaderna för eventuell verksamhet vid sidan om tjänsten av allmänt ekonomiskt intresse ska täcka alla direkta kostnader, ett lämpligt bidrag till de gemensamma kostnaderna och en rimlig avkastning på eget kapital. Ingen ersättning ska ges för sådana kostnader.

9. Medlemsstaterna ska kräva att det berörda företaget återbetalar all eventuell överkompensation.

Artikel 5 – Kontroll av överkompensation

---

¹⁵ Under ett givet år definieras redovisningsåtgärden avkastning på eget kapital som resultat före finansnetto och skatt över eget kapital det året. Normalt sett skiljer den sig från år till år. Genomsnittet under avtalets löptid tas ut med hjälp av den diskonteringsfaktor som anges i det tillämpliga referensräntemeddelandet.

1. Medlemsstaterna ska, när beslutet om tilldelning löper ut eller i alla händelser minst vart tredje år, regelbundet kontrollera eller låta kontrollera att företagen inte får ersättning som överstiger det belopp som fastställs i enlighet med artikel 4.

2. Medlemsstaterna ska ålägga det berörda företaget att betala tillbaka eventuell överkompensation, och metoderna för beräkning av ersättningen ska ses över för framtida behov. Om överkompensationen inte överstiger 10 % av ersättningen får den föras över till nästa period och dras av från den ersättning som ska betalas för den perioden.

Artikel 6 – Tillgång till information

Medlemsstaterna ska under åtminstone tio år hålla alla uppgifter tillgängliga som krävs för att avgöra om den beviljade ersättningen är förenlig med detta beslut.

På skriftlig begäran från kommissionen ska medlemsstaterna förse kommissionen med alla de uppgifter som kommissionen anser nödvändiga för att avgöra om de gällande ersättningsåtgärderna är förenliga med detta beslut.

Artikel 7 – Rapporter

Rapporter om genomförandet av detta beslut ska lämnas in till kommissionen av varje medlemsstat vartannat år. Rapporterna ska innehålla en detaljerad översikt över tillämpningen av beslutet för de olika kategorierna av tjänster som avses i artikel 1.1. Denna översikt ska omfatta följande:

- a) Det totala beviljade stödbeloppet enligt beslutet.
- b) En fördelning av det totala beviljade stödbeloppet enligt beslutet inom olika sektorer.
- c) Uppgift om huruvida, för en viss typ av tjänst, tillämpningen av detta beslut har gett upphov till problem eller klagomål hos tredje man.
- d) En förklaring av i vilken utsträckning beslutet har tillämpats när det gäller intern verksamhet.
- e) Andra uppgifter om tillämpningen av beslutet som kommissionen kräver och som ska specificeras i god tid innan rapporten ska lämnas.

Den första rapporten ska överlämnas senast [den 30 november 2013].

Artikel 8 – Övergångsbestämmelser

Denna förordning ska tillämpas på individuellt stöd som har beviljats före dess ikraftträdande, om stödet uppfyller samtliga villkor i detta beslut, med undantag för artikel 3 f.

Stöd som beviljats före ikraftträdandet av detta beslut och som beviljats i enlighet med beslut 2005/842/EG ska fortsätta att vara förenligt med den inre marknaden och undantas från anmälningsskyldigheten under en ytterligare period av ett år.

Stöd som beviljats före ikraftträdandet av detta beslut och som inte beviljats i enlighet med beslut 2005/842/EG, men uppfyller villkoren i detta beslut ska anses vara förenligt med den inre marknaden och undantas från anmälningsskravet i artikel 108.3 i fördraget.

Artikel 9 – Ikraftträdande

Detta beslut upphäver beslut 2005/842/EG av den 28 november 2005.

Detta beslut träder i kraft dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 10 – Mottagare av beslutet

Detta beslut riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den

*På kommissionens vägnar
Joaquín Almunia
Vice ordförande*